

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده پرستاری مامایی

پایان نامه مقطع دکتری تخصصی (PhD)

عنوان:

تبیین فرایند رهبری اخلاقی در پرستاری

توسط: فاطمه اسماعیل زاده نوقابی

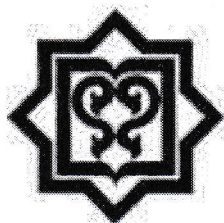
استاد راهنمای اول: دکتر فریبا برهانی

استاد راهنمای دوم: دکتر عباس عباس زاده

استاد مشاور: دکتر حمید پیروی

سال تحصیلی: ۹۵-۹۶

Kerman University of Medical Sciences
Faculty of nursing and midwifery
In Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
(PhD)

The process of ethical leadership in nursing

By:

Fatemeh Esmaelzadeh Nooghabi

Supervisor/s:

Dr. Fariba Borhani

Prof. Abbas Abbaszadeh

Advisor:

Prof. Hamid Peyrovi

Year: 2017

چکیده

مقدمه و هدف: پرستاران به عنوان بزرگترین عضو سیستم مراقبت سلامتی، برای مدیریت صحیح معضلات اخلاقی که همه روزه با آن روبرو هستند و اجرای تعهدات حرفه‌ای به بیماران، سازمان و حرفه، نیازمند هدایت و رهبری اخلاقی با توجه به بستر موجود برای ارائه مراقبت هستند. تمام افراد شاغل در حرفه پرستاری، در کار خود به نوعی با رهبری اخلاقی درگیر بوده و به عنوان رهبران اخلاقی عمل کنند، اما علی رغم اهمیت موضوع در زمینه فرهنگی کشور ما، این مساله در پرستاری ایران مورد توجه قرار نگرفته است، لذا این مطالعه با هدف تبیین فرایند رهبری اخلاقی در پرستاری ایران انجام شد.

روش تحقیق: مطالعه به روش گراندتئوری در دانشگاه علوم پزشکی مشهد در سالهای ۹۳-۹۵ انجام شد. داده ها از طریق مصاحبه نیمه ساختار یافته با ۲۰ شرکت کننده بدست آمد که شامل دو مترون، چهار سوپروایزر، شش سرپرستار، هفت پرستار، یک سوپروایزر و دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری بودند. علاوه بر مصاحبه از یادداشت درعرصه، بررسی مستندات و یادآورنویسی نیز استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده ها به روش آنالیز Glaser و با استفاده از مقایسه مداوم داده ها از اولین مصاحبه آغاز شد و تا اشباع داده ها ادامه یافت. نمونه گیری به روش نمونه گیری هدفمند آغاز و به تدریج بر اساس داده های بدست آمده، به صورت نمونه گیری نظری ادامه یافت. از نرم افزار MAXQDA نسخه ۱۰ به منظور سازمان دهی داده ها استفاده شد.

یافته ها: عملکرد الگو محور رهبر اخلاقی، دغدغه اصلی رهبر اخلاقی پرستاری است که به تلاش او برای نهادینه کردن عملکرد اخلاقی در پرستاری می انجامد. رهبر اخلاقی در سه سطح تلاش برای ایجاد تعهد به قوانین، تلاش برای ایجاد تعهد به سازمان و تلاش برای ایجاد تعهد به انسانیت، برای این نهادینه سازی، تلاش می کند. عملکرد الگو محور رهبر اخلاقی و تلاش های او برای نهادینه کردن عملکرد اخلاقی مشروط به شخصیت اخلاق مدار او است و با علاقه متعهدانه اش به حرفه پرستاری همراه است. نتیجه و پیامد این تلاش ها به صورت عملکرد انسان محور مبتنی بر دانش بروز می یابد که نشان دهنده توسعه عملکرد اخلاقی در پرستاری است.

بحث و نتیجه گیری: فرایند رهبری اخلاقی به شاغلین در نظام سلامت و به خصوص پرستاران در همه سطوح کاری، کمک می کند تا با نهادینه کردن اخلاق در عملکرد، در جهت ارتقای کیفیت مراقبت گام بردارند. با توجه به اینکه توسعه رهبری اخلاقی در پرستاری نیاز به مشارکت همه اعضای تیم سلامت دارد، درک شرایط و فرایند آن، همه افراد درگیر را به این سمت رهنمون می کند که برای توسعه اخلاق در عملکرد پرستاری باید گام های بزرگ و منظمی برداشته شود.

واژه های کلیدی: رهبری اخلاقی، پرستاری، گراندتئوری

Abstract

Aim: Nurses as the largest members of the health care system for appropriate management of ethical dilemmas that are faced every day and for implementation of Professional commitments to patients, organization, and profession need guidance and ethical leadership according to the context of health care system. Everybody working in the nursing profession is somehow involved with ethical leadership and act as an ethical leader. Despite the importance of this subject in the cultural context of our country, it is not considered in nursing of Iran, so this study was done with the aim of to explain the process of ethical leadership in nursing of Iran.

Methods: The current study was done in grounded theory approach in Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran, in 2014-2017. Data were collected using deep and semi-structured interviews with 20 participants which include two matron, four supervisors, six head nurses, seven nurses, a supervisor who was a student in the master of science in nursing. Also field notes, review of the literature and memoing was used. Data analyzed according to Glaser 's method and using the constant comparative analysis. It began at the first interview and continued until data saturation. Sampling started in purposive sampling method and continued in theoretical sampling based on data obtained. MAXQDA 10 software (VERBI GmbH, Berlin, and Germany) was used to organize data.

Results: Ethical nurse leader's main concern is role model based practice of ethical nurse leader. It caused to his/her attempt to institutionalize of ethical performance in nursing, which done on three levels of trying to make a commitment to the rules, trying to make a commitment to the organization and trying to make a commitment to humanity. Role model based practice of ethical leader and his/her attempts to institutionalize ethical performance is contingent to his/her moral character and covariant to his/her Interest committed to the nursing. Consequences of these attempts appear as human-centered- knowledge based performance, which is the represents of the development of ethical based practice in nursing.

Conclusion: The process of ethical leadership helps health system employees, especially nurses in all categories of work, to take steps to improving the quality of care throughout institutionalizes ethics in performance. Given that development of ethical leadership in nursing requires the participation of all health team members, understanding of its condition and process, leads all people involved that for the development of ethics in nursing practice, large and regular steps should be taken.

Keywords: Ethical leadership, Nursing, Grounded theory